

παρουσιάζονται στις 9 και 9 1)2. Ρωτώντας μάθαμε και πώς σ' άλλα σχολιά, μάλιστα ιδιωτικά, τα παιδιά έχουν το λήγερτο να πάνε στις 10 ή και 10 1)2. 'Αφτό λέγεται και είναι τίποτα λιγότερο, παρά παραλυσία, και αποροῦμε πώς δὲν ξέρει ὁ κ. ὑπουργός πώς βασιλεύει τέτια παραλυσία, ἢ ἂν τὴν ξέρει, πώς δὲν τὴ σταματῇ. Καλύτερα νὰ λείπουν τέτια σχολιά, ποὺ συνηθίζουν τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ μικρὸ στὴν παραλυσία καὶ κακοήθεια. Καὶ τί κάνει τὸ 'Εκπαιδευτικὸ Συμβούλιο; τί γίνεται στὴ Γερμανία, ὅπου σπουδάζουν οἱ κ. κ. Σύμβουλοι;

'Ηθέλαμε νὰ μάθουμε καὶ ἂν ἀρχίζουν τὰ μαθήματα τοὺς οἱ δασκάλοι ἀληθινὰ στις 8 1)2. Γιατὶ ἀνάγειλαν πῶς ἡ σκόλη τοὺς θὰ ἀρχίζε στις 9, ἐνῶ δὲν τὴν ἀρχισαν παρά στις 10, κατὰ τὸ θεατρικὸ σύστημα. Δὲν ἐννοοῦν οἱ φέρθηκαν χωριάτικα πρὸς ὅσους κατὰ τὴν ἀγγελία πήγανε στις 9 καὶ ἔχασαν τοῦ κάκου μὴ δολοκλήρη ὄρα; Δὲν ἐννοοῦν ἀκόμα, πῶς υποστοῦν στὰ παιδιά, ποὺ τάχα πρέπει νὰ μορφώσουν, διάπραξαν μὴ ἀναλήθεια;

Τί χάγια!

Στὰ δικὰ μας γούνα ἀρχίζουν τὰ μαθήματα στις 8, ὅταν γυμνοῦν τὸ κορμὸν, καὶ δὲν τὰ παιδιά ἀνέβαιναν ἀμέσως στὴν τάξη. Σπάνια καὶ κατὰ λάθος υποροῦσε νὰ ὑστεροῖται κανεὶς μαθητῆς, καὶ ἂν ἔτσι ὑστεροῖται, εἴταν ἀναγκασμένος νὰ σταθεῖ ὁρθὸς ὡς σὸ τέλος τῆς παραδόσης.

Φαίνεται πῶς πόσα προκόβουμε ἀνάποδα.

## Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΨΥΧΟΣΑΒΑΤΟΥ

(Γράμμα στὸν Π. Δ. Ταγκόπουλο)

Ἀγαπητέ μου Πάνο,

Δὲν μπορεῖς νὰ φαντασθῇς πόση χίμα μού προξένησε ἡ συμμετοχή σου στὴν παράσταση τοῦ «Ψυχολογίου». Θὰ τῶχα μὲς στις καλὲς θύμισες τῆς ζωῆς μου πῶς ἕνας ποιητῆς σὰν καὶ σένα ἐπαῖξε κάποτε τὸν Κωνσταντῆ μου καὶ τὸν ζωντάνευσε μὲ τὴν ἡθοποιία του, ὅπως μποροῦσε νὰ τὸ κάμῃ, καὶ ἀπὸ μένα καλύτερα, μὲ τὴν ποίησή του.

Δὲν ἤξερα σχεδὸν καθόλου τὴ Σχολή τοῦ 'Ελλ. Ὡδείου καί, τόμολογῶ, δὲν εἶχα καμμιά πεποίθησι πῶς τὸ «Ψυχολογίου», τὸ πρὸ δύσκολο ἴσως ἀπὸ τὰ θεατρικά μου ἔργα, θὰ παιζόταν τόσο καλά. Μὰ ἔμεινα ἐκπληκτὸς καὶ καταγοητευμένος ἐκεῖνο τὸ βράδυ, σὰν εἶδα πῶς καὶ οἱ ἄλλοι ἐρασιτέχνες δὲν πήγαν πάρα κάτω ἀπὸ τὸν πρωταγωνιστῆ. Ἄλλωστε 'ς αὐτὴ τὴν τραγωδίαν καὶ τὰ τέσσερα πρόσωπα, γιὰ νὰ μὴν πῶ καὶ τὰ πέντε, καταντοῦν πρωταγωνιστές. Δὲν ἦταν βέβαια τὸ τέλειον ποὺ θὰ ἐπιθυμοῦσε κανένας νὰ ἰδῇ. Δὲν ξέρω ὅμως ἂν αὐτὸ τὸ τέλειον τὸ ἀπαντοῦμε πολὺ συχνά καὶ στὰ θεάτρα μας, οὔτε ἂν μερικὲς στιγμὲς ἀπὸ τὴ δική σας ἐρασιτεχνικὴ παράσταση δὲν ἦταν ἐφάμιλλες μ' ἐκεῖνες ποὺ μᾶς χαρίζουν οἱ ἀληθινοὶ ἡθοποιοί.

Σὲ παρακαλῶ πολὺ, ἀγαπητέ μου Πάνο, νὰ διαδιδάσῃς τὰ εὐκρινῆ μου συγχαρητήρια καὶ τίς θερμὰς μου εὐχαριστίες 'ς ὅλους καὶ 'ς ὅλες ποὺ ἔλαβαν

μέρος στὸ «Ψυχολογίου». Εἶδα τὴν κυρία Θεώνη Δρακοπούλου καὶ τὴ συγχαρήκα γιὰ τὴν τόσο καρποφόρα διδασκαλίαν της. Ὅσο γιὰ σένα, δὲ βρίσκω, μὰ τὴν ἀλήθειαν, τὰ κατάλληλα λόγια, γιὰ νὰ σ' εὐχαριστήσω καὶ νὰ σὲ συγχαρῶ. Μπορεῖς νὰ τὰ μαντέψῃς ἀνάμεσ' ἀπ' τίς φτωχὲς αὐτὲς γραμμὲς.

Ἐγκάρδια χαρετίσματα,

Δικὸς σου  
Γ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

## ΑΠΟ ΤΑ ΔΕΙΞΙΝΑ

### ΣΥΓΓΕΦΑ

Σύννεφ' ἀραχνούφαντα καὶ ἀέρινα,  
ποὺ τρέχετε ψηλά στὸν οὐρανόν,  
τὴν ὥρην ποὺ ὀλόβαθα πονῶ,  
μὲ πόνον ὑπερκόσμιον, τρανόν,  
καλῶ σας.

Ἄχ, πάρετε με, στ' ἀέρινα ταξίδια σας,  
καὶ φέρετε με ψηλά, ψηλά πολὺ,  
φορέστε μου φτεροῦνες γιὰ στολή,  
καὶ κάμετε καὶ μένανε πολὺ,  
ἀητό σας.

Κι ἂς φύγοιμε μαζί γιὰ χῶρες ἀγνωστες  
σὲ κόσμον εὐτυχισμένον, μακρινόν,  
καὶ σὰν ἀχνοροδίσει τὸ πουρνόν  
καὶ ὁ ἥλιος μ' ἕνα φίλημα θερμό  
σὰς λυώσει.

Σύννεφ' ἀραχνούφαντα καὶ ἀέρινα,  
καὶ γίνετε δροσοῦλα καὶ βροχή,  
στῶν μαρμαμένων κρίνων τὴν ψυχὴ,  
τότε καὶ ὁ πόνος μου χαρὰ στὸ δυστυχί  
ἂς δώσει!

ΤΥΜΦΗΡΗΣΤΟΣ

### ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ψυχὴ μου ἐσύ, τῆς θλίψης ἀδερφή,  
καὶ τοῦ καμμοῦ τοῦ ἀντρωτοῦ ἐραμένη,  
ποιοὶ πόθοι σὲ σπαρατίζουν κρυφοί  
καὶ ποιά λαχτάρα ἐδῶ σ' ἀλυσσοδένει;

Μάτια καὶ κοιλὴ στῶν πόθων τὴν κορφή,  
ἐκεῖ ποὺ κόσμοι ζοῦν διειρημένοι  
ἐκεῖ ποὺ τὸ φεγγάρι χροσαφί  
ἀλυστράει σὰν πονεμένο καὶ πεθαίνει.

Κοίτα! τὰ πάντα γύρω σκοτεινά,  
καὶ ἀναστρέψ' ἡ νύχτα, μὴτέρα σὰν τὴν πίσσα  
καὶ ὅλα σου ξένα, καὶ ὅλ' ἀλαργινά.

Σαλεύουν μοναχὰ τὰ καρπίσια,  
μὲς στὰ πλατεῖα καὶ τ' ἀνὰ τῆς κλίσσης,  
σὰ νὰ σοὶ λέν νὰ πᾶς νὰ τ' ἀγκαλιάσεις.

ΑΓΗΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ